

Гроші за призначенням

Тетяна Булат

— Тьотю, благаю тебе, не віддавай! Молю!

— Слухай, припини вже! Ніколи в церкві не був, не вірив ні в Бога, ні в чорта, як і твоя пропаша матуся, а тут молиться. Тьфу!

Уявно сплюнувши, тітка Валя сильно смикнула за руку Юрка.

— Ще й батькове "коханнечко" з Германії видзвонює. А що б ви зі своїм сімейством, всю кров мені випили!

Тітка Валя зловісно скривила губи і потягла хлопця до кімнати директора дитячого будинку.

Юрка покійно побрів за нею.

— Мати померла, ось документи, — промовила тітка. — Там все є, в тій теці, про татуса також там. Всі довідки, що написали зробити, всі принесла.

— Ви ж можете залишити дитину собі, таки не чужа людина, та й з вигляду - гарний хлопчина! - з щирістю звернувся до родички хлопця директор дитячого будинку.

— В нього така спадковість, що не дай Боже! А в мене своїх двійко! І що, я його до своїх дітей підпушу? Ага, дякую. Собі забирайте!

— Ви, звичайно, можете його залишити, а чи не пожалкуєте потім?

— Давайте без сентиментів. Подивіться документи, якщо все в порядку, то забирайте, а я поїду вже, бо й так затрималася. А мені ще песика вигулювати потрібно.

Василь Петрович відкрив теку з документами і став перебирати, поглядаючи на відвідувачів. А тітка з малим усілися на стільці і чекали.

Валентина згадала дитинство, ігри з молодшою сестрою Вікторією, яку їй завжди нав'язували батьки. Вона все життя недолюблювала свою сестру за це. Нікуди не могла піти гуляти, всюди потрібно було з собою брати Віку.

А потім... потім Валентина вийшла заміж і поїхала жити до чоловіка, на інший край міста. Згадувала, наскільки щаслива була тоді, бо вже не бідкалася життям сестри. Чоловік у Валентини був м'якого характеру, вона одразу ж взяла його в оборот і через деякий час він став слухати і робити все, що вирішить дружина.

За цей час багато зозуль в садах прокували безліч людських доль. Життя не питало, чи готовий хто до нього, чи ні. Вікторія виявилася не дуже готовою до дорослого життя. Після весілля Валі їхні батьки потрапили в страшну смертельну аварію. Мати загинула одразу, а батько ще більш ніж 4 роки лежав без руху, прикутим до ліжка. Це трапилося якраз після 18 річниці Вікі. Дівчина доглядала батька, тому й не змогла закінчити навіть училище. Весь час належав батькові.

Одного дня, купуючи в аптеці ліки, молода дівчина зайняла чергу за офіцером у військовій формі. Він навіть поступився чергою їй. Так відбулася перша зустріч Вікторії та Віталія. Хлопець дуже перейнявся її долею і почав допомагати чим міг. Для Віки це було дуже важливо, бо старша сестра навіть не приїжджала після похорону мами

жодного разу!

— Не можу я на нього дивитися! Мені його шкода, розумієш? – говорила вона молодшій сестрі про тата чергову відмовку.

— А мені як? Сестро, ти розумієш, що я так щодня, розумієш???

Нерви у молодшої дівчини здавали. Перший дзвіночок — вона почала заглядати у чарку. Не так, щоб пити, а просто, заспокоюватися трохи.

Віталій цього не помічав, бо часто не міг бути присутнім в домі коханої. Робота займала дуже багато його часу. Приходив декілька разів на тиждень. Віка, знаючи дні, коли приходив Віталій, не вживала алкоголь.

Тяглося так майже 4 роки!

Віталію дали житло від роботи – службову квартиру.

Молодята одразу ж побралися.

На весіллі Віка плакала. Їй було дуже боляче, що ні мама, ні тато не бачать її щастя, не можуть привітати її. Сестра також не приїхала, бо захворіла її маленька донька. Куди ж тут!

Батька молоді забрали з собою.

Хату продали.

І... тут приїхала сестричка.

По гроші.

За батьківську хату.

Черговий дзвіночок.

Трохи вгамувавши свої емоції, Вікторія віддала половину грошей сестрі, яка одразу ж поїхала і забула про Віку, як завжди. Молода жінка стала вчитися жити без батька, без тієї страшної і важкої ноші, яка впала на її малесенькі плечі з раннього віку. Старалася вгодити чоловіку і все, наче, починало налагоджуватися.

УЗД показало, що у них буде хлопчик.

Сльози.

Вперше дружина побачила на очах у свого чоловіка – офіцера сльози!

Він, мужній і сильний, завжди такий стриманий і спокійний, плакав. Тримав в одній руці маленький знімок, а другою витирив сльози.

Син.

В нього буде син!!!

Молока у Віки не було, сказали, що на нервовому ґрунті. Годувала сумішшю. Маленький Юрко (так сина назвав щасливий батько Віталій) капризував, погано спав, весь час плакав. Віталій постійно на роботі.

Знову дзвіночок.

Вікторія почала дозволяти собі алкоголь у компаніях з друзями. Потім, поки чоловік на роботі, часто і густо подруги з пивом заходили до неї на гостини. Почалися сімейні чвари. Дружина дорікала чоловікові за те, що він на роботі більше, ніж вдома, що не цікавиться їхнім з сином життям.

Але насправді, Віталій багато працював. Сина він дуже любив і приділяв йому всю увагу

в той час, коли був вдома. Річ у тім, що вдома він був не так часто.

2014 рік вніс серйозні корективи у життя цієї молодії пари.

Віталія мобілізували в АТО.

Ще один, вже голосніший дзвіночок.

Вікторія, не дивлячись на те, що чоловік прислав гроші, вважала, що він кинув її з малим дитям.

Недовго думаючи, після чергового гуляння, вона подала на розлучення.

Юрку було тоді 6 років.

Їх розлучили.

Вже не дзвіночок – великий дзвін на Лаврі!

Та сина Віталій не забував. Як тільки видавалися дні відпочинку, чи відпустки, чоловік летів до малого з купою подарунків.

— Я заберу його в тебе! – кричав услід Вікторії Віталій. – Ось повернуся і заберу, знай!

Та, мабуть, Доля малого мала на нього трохи інші плани та перспективи.

Віталій загинув.

Виконуючи службове завдання, отримав кулю, витягуючи побратима з-під ворожого обстрілу.

Загинув, як Герой!

Юрко, який чекав миті, коли батько його забере, взагалі закрився в собі і перестав розмовляти.

Віка вже спустилася на самісіньке дно.

Щодня гулянки з такими чоловіками, що хлопець боявся навіть визирнути на кухню. Постійна гучна музика розривала голову малому. Наука не давалася, вивчити домашнє завдання по школі при такому шумі не було жодної можливості. Юрко ходив у 3 клас, але тільки не навчився писати. Постійний булінг зі сторони однолітків – це були квіти в порівнянні з тим, що його чекало вдома.

Але хай там як, а матір він любив. Чи жалів... Він, як мала дитина, не міг сформулювати це почуття. Але, коли видалась можливість втекти з дому, він завагався і, глянувши на п'яну матір, що лежала на ліжку, пожалів її.

Раптом, зранку він почув, як задзвонив телефон. Вікторія взяла слухавку і довго кричала, скандалила з тим, хто був по іншу сторону зв'язку. Малий не зрозумів всього, але дещо йому вдалося підслухати.

Виявилося, що тато тісно спілкувався з українкою німецького походження, її звали Адель. Він хотів, закінчивши службу в АТО, забрати Юрасика і поїхати до неї в Германію жити щасливою родиною. Адель сильно побивалася з приводу смерті свого коханого, чого хлопець не міг сказати про свою матір.

Щоранку просинався Юра і йшов дивитися чим закінчилося вчорашнє гуляння. Свою маму він завжди знаходив на ліжку у спальні. Вона спала.

Того дня вона лежала, як завжди. Але щось насторожило малого. Придивився – обличчя у матері було жовтого кольору. Він тихенько підійшов, штовхнув тонесенькою рукою її за плече і відразу ж відсахнувся.

Вікторія була холодна.

Смерть настала ще вночі. Не витримала печінка.

Хоронили Вікторію всім під'їздом.

Плакали, хоча вона своїм розгульним життям стільки горя принесла сусідам. Та люди в Україні пропри все залишаються людьми. Особливо гіркі сльози лилися з-за жалю до малого Юрка, який у 9 років залишився повною сиротою.

— Як він тепер? Куди? – бідкалися сусідні бабусі.

— Та куди, звичайно ж у сиротинець. Вальці він не потрібен. Ба яка, навіть чорної хустки на похорон рідної сестри не одягла. Та що там говорити – поважна пані стала, для якої не була потрібна ні сестра, ні її дитина. Гидко глянути. І живуть ще такі!

Василь Петрович акуратно склав усі довідки і повернув документи у теку. Подивився на Валентину і ще раз запитав.

— Ви відмовляєтеся залишати племінника собі? Це Ваша остаточна відповідь?

— Та не збираюся я його забирати! Всі документи в порядку?

— Документи... Та тільки документи й в порядку, — важко зітхнув директор сиротинця.

— Ну що, Юрію, ходімо, будеш знайомитися зі своєю новою родиною. У нас дуже гарні виховательки. Ось побачиш, ви подружитесь.

Вже п'ятий рік поспіль на рахунок дитячого будинку, на ім'я Сиріватки Юрія Віталійовича щомісяця приходили гроші. Звідки вони і хто їх прислав – було невідомо. Але за кожен рік відправник вимагав звітності. Бажав упевнитися, що ці кошти отримує саме Юрій. Василь Петрович залагодив всі юридичні питання і, зі згоди відправника, відкладав гроші на картку, яку відкрив на ім'я Юрка. Коли хлопець подорослішає, у нього будуть власні кошти для облаштування в житті.

Хто цей меценат Василь Петрович не знав.

По телебаченню пообіцяли, що в середу 15 січня буде сонячна і гарна погода. Юрко зрадив, бо саме цього числа йому виповниться 14 років. До кінця навчального року всього декілька місяців. А потім училище. Юрко вже визначився ким буде в житті. Він добре пам'ятав свого тата і твердо вирішив стати військовим. Але до того він ще й непогано розбирався в електриці та електроніці. У дитячому будинку здружився з викладачем інформатики та електриком. Ось по черзі і бігав до них поза уроками, все видивлявся і цікавився. Багато чого міг вже й сам зробити, викладач інформатики дуже хвалив його.

Василь Петрович сидів у кабінеті і думав над тим, як почати розмову. Складно буде.

Він жалів хлопчину-сироту, якого жодного разу ніхто не приїхав провідати. Жодного разу за 5 років!

У двері тихенько постукали.

— Заходь, Юрчику, — заукав він хлопця.

— Добрий день. Хотіли мене бачити, Василю Петровичу?

— Так. Юра, нам потрібно поговорити. Ти вже дорослий, відповідальний. Скоро відлетиш з нашої родини. Я знаю, що ти вирішив вступати у військовий ліцей. Цілком підтримую. В тебе для цього є всі дані – ти сміливий, кмітливий, за друзів горою... З тебе вийде чудовий офіцер!

— Дякую, Василь Петрович, — ніяковіючи відповів Юра.

— Ти знаєш, тут така справа... як тобі сказати, — директор встав і почав ходити по робочому кабінету. А потім вдихнув і на одному видиху сказав.

— На твоєму рахунку великі гроші, Юра. Я всі ці 5 років отримував на твоє ім'я щомісячні платежі. Від кого – не питай, не знаю. Тепер, коли випустишся і підеш у військовий ліцей, я знайду людину, яка до твого 18 річчя буде накопичувати на твоїй картці ці платежі.

Юрко вперше за той час, який його знав Василь Петрович, щиро розсміявся.

— Це правда, Юра, — серйозно промовив директор.

— Та такого не може бути! – вигукнув хлопець. – В мене немає нікого!

— А тітка? Можливо твоя двоюрідна сестра, чи брат?

— Я їх в житті не бачив, навряд чи.

— Так, мабуть, це не вони, ти правий, — сказав директор, згадуючи розмову 5-річної давнини з тіткою.

— Так хто це? – спитав Юра.

— Не маю уявлення. Але точно знаю, що це твій друг.

Вони ще декілька хвилин поспілкувалися та й на тому розмова закінчилася. Юрко прийшов до кімнати, де проживав і подивився на свої скромні позитки. А що він купить на ці гроші? Задумався. З дитинства він мріяв про чарівну паличку, яка може оживляти людей. Він би оживив єдину людину, якій був дійсно потрібен – свого батька. Але його вбила ворожа куля. А що якщо...

Промайнула весна, навіть не затримуючись ні на мить. Вже скоро випускний. Всі діти сиротинця любили це свято, бо в цей день приїздило начальство, депутати і запрошені гості. Столи у їдальні в такі свята зовсім інакше накривали і подарунків у вигляді смаколиків було багато.

Юрко весь час працював у гаражі. Частенько бачили, як звіти виходили вчителі та деякі працівники дитячого закладу.

1 червня 2022 року.

Хоча вже 5-й місяць іде війна, але випуск у дитячому будинку не скасували.

Прямо перед початком свята Юрко вискочив з гаража і промчав повз нарядних однокласниць до літнього душу. Скупавшись за мить, обсихаючи на льоту, влетів до кімнати. Там вже на нього чекав випрасуваний одяг. Його любили і жаліли співробітники закладу, тому допомагали, чим могли.

Швидко вискочив, побіг на лінійку, де вже лунали урочисті фанфари.

Виступив Василь Петрович. Його щирими оплесками вітала дітвора.

Потім один за одним були виступи гостей, вони відрізнялися лише подарунками і напутніми словами. Ці "товсті гаманці" змагалися один з одним. Здавалося, це був

театр абсурду - хто більше подарує сиротам!

Думки Юрка були зовсім не тут.

— О, почалося вручення атестатів, — промовив Юрин друг, Олексій. - Слухай своє прізвище, бо атестат проморгаєш!

— Вручається... — ведуча голосно зачитувала прізвища його однокласників та однокласниць. Його чомусь пропустили. Вже й Хрестовому вручили, Юмашеву, стоп! Чому його не назвали?!

Юрко вперше за весь захід почав цікавитися тим, що відбувається.

Йому не дадуть атестату? Чому? Він же гарно навчається!

Можливо це за ті гроші, що він..?

Думки перемикалися одна з іншою, немов діоди в електроніці.

Попри те, що директор вже виступав, він знову вийшов на імprovізовану сцену на лінійці.

— Дорогі випускники. Діти. Сьогодні ворог нищить нашу країну, як і тоді, у 41-му, фашисти підло напали о 4 ранку. Український люд сидить у бомбосховищах та підвалах. Але ми не здамося нізащо! Як би не лютував ворог, у нас є зброя, що знищить його. По-перше, це наша правда! А по-друге - це люди! І допоки українська земля народжує і плекає таке майбутнє, таку молодь, ми обов'язково переможемо! Слава Україні!

В рядах учнів голосно загриміло "Героям Слава"!

Всі - і діти, і дорослі зааплодували.

— Розступіться, будь ласка, — промовив після оплесків директор. - я хочу, щоб ви знали і бачили це.

На площу викотили щось таке незграбне, воно було дуже схоже на невеликий літак.

— Наш випускник Сироватко Юрій на гроші, які накопичив на картці, закупив деталі і спільно з нашими викладачами і спеціалістами, власними руками зробив дрон. Завтра ж ми передамо його у лави Збройних сил України. Пишаємося, що наш вихованець — син Героя. Його батько, Віталій, загинув, рятуючи життя побратиму,

В цей час літак докотили на центр площі і повернули.

На боці дрона яскравими фарбами було написано: "За батька, за Україну".

І нижче підпис - Сироватко Юра (сирота)...

P.S.

Адель дуже важко пережила смерть Віталія, якого кохала всім серцем. Тому єдину його дитину не могла кинути напризволяще. Щомісяця відсилала хлопчику гроші з Германії, щоб він ні в чому не мав потреби.

Ці гроші знайшли своє призначення.